

ԿԱՆՈՆՆԵՐ ՀԵՂԻՆԱԿՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Հոդվածի բնագիրը, ինչպես նաև ուղեկցող փաստաթղթերը կարող են ներկայացվել «Դատական փորձաքննության և քրեագիտության» հայկական հանդեսի խմբագրություն՝ էլեկտրոնային փոստով՝ info@nbe.am: Հոդվածը պետք է ուղեկցվի այն հաստատության պաշտոնական ուղեկցական գրությամբ, որտեղ կատարվել է աշխատանքը նշելով, որ ներկայացված հոդվածը նախկինում չի հրատարակվել այլ հրատարակություններում: Հոդվածը պետք է ստորագրված լինի բոլոր հեղինակների կողմից կամ նրանցից մեկի կողմից, ով ստանձնում է խմբագրության հետ նամակագրության պատասխանատվությունը:

Հոդվածի վերջում անհրաժեշտ է նշել նամակագրության համար պատասխանատու հեղինակի հետևյալ տվյալները՝ ազգանուն, անուն, հայրանուն, էլեկտրոնային փոստի հասցե, կոնտակտային հեռախոսահամար, փոստային հասցե: Հոդվածը, մինչև գրախոսման փուլը, ստուգվում է՝ գրագողությունը բացառելու նպատակով:

Հոդվածներն ընդունվում են հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն լեզուներով:

Հոդվածները պետք է ձևաչափել հետևյալ կերպ.

- Տեքստի, բանաձևերի և աղյուսակների մուտքագրման համար անհրաժեշտ է օգտագործել Microsoft Word for Windows ծրագրային ապահովումը: Տեքստային խմբագրիչի պարամետրերն են՝ բոլոր լուսանցքները՝ 2 սմ, տառատեսակը՝ Times New Roman և GHEA Grapalat (հայերեն հոդվածների համար), հոդվածի վերնագիրը, հեղինակի ազգանունը, անունը, հայրանունը՝ 14 չափս, հոդվածի տեքստը՝ 12 չափս, աշխատանքի վայրը, քաղաքը, երկիրը՝ 12 չափս, տողերի միջև հեռավորությունը՝ 1.5, տեքստի հավասարեցում՝ երկու կողմերի, պարբերության սկզբի խորությունը՝ 1 սմ, էջի կողմնորոշումը՝ գրքային:

- Սկզբում, հոդվածի լեզվով և անգլերենով նշվում են հոդվածի մետատվյալները հետևյալ ձևաչափով՝ 1. Հոդվածի վերնագիր, 2. Հեղինակ(ներ)ի ազգանունը, անունը, հայրանունը, 3. Գիտական աստիճան, գիտական կոչում, զբաղեցրած պաշտոն, 4. Աշխատանքի վայր, 5. Քաղաք, երկիր, 6. Աշխատանքային հասցե՝ փոստային ինդեքսով և կոնտակտային հեռախոսահամարով, 7. էլեկտրոնային փոստի հասցե: Եթե հոդվածն ունի մի քանի հեղինակ, ապա այդ տեղեկատվությունը ներկայացվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր հեղինակի համար:

- Բնօրինակ հոդվածի ծավալը չպետք է գերազանցի 15 էջը, իսկ ընդհանրացնող հոդվածների դեպքում՝ 20 էջ:

- Կառուցվածքայնացված Ամփոփման սկզբում (հայերեն կամ ռուսերեն և անգլերեն լեզվով՝ յուրաքանչյուրը ոչ ավելի, քան 250 բառ) պետք է ամբողջությամբ կրկնել հոդվածի վերնագիրը, հեղինակների ազգանունները և անվան ու հայրանվան սկզբնատառերը (տառաչափը՝ 14): Ամփոփման տեքստի վերջում պետք է ներառվեն բանալի բառեր (3-7 բառ, տառաչափը՝ 12):

- Բոլոր հապավումներն առաջին իսկ հիշատակման դեպքում պետք է բացահայտվեն (բացվեն), բացառությամբ համընդհանուր ընդունված հապավումների:

- Աղյուսակները պետք է կառուցված լինեն ակնառու կերպով, ունենան վերնագրեր, խորագրերը՝ ճշտորեն համապատասխանեն սյունակների պարունակությանը: Աղյուսակները չպետք է կրկնօրինակեն տեքստում ամբողջովին մեջբերված թվային տվյալները: Աղյուսակի վերևում՝ աջ կողմում դրվում է համարը, որից ներքև կենտրոնում՝ աղյուսակի անվանումը:

- Պատկերների թիվը (գծապատկերներ, դիագրամաներ, սխեմաներ, նկարներ) չպետք է գերազանցի 7-ը: Յուրաքանչյուր նկար պետք է համարակալված լինի՝ տեքստում անհրաժեշտ է նշել նկարի տեղադրությունը և իր հերթական համարը: Գծապատկերները չպետք է կրկնօրինակեն աղյուսակներին: Պատկերների համարը և անվանումը դրվում է ներքևում:

- Գրականության ցանկում աղբյուրները ներկայացվում են այն հերթականությամբ, որով դրանք մեջբերվում են տեքստում: Հոդվածի տեքստում հղումները տրվում են քառակուսի փակագծերում՝ համապատասխանելով գրականության ցանկում նշված համարներին:

- Հոդվածների հրատարակման համար հեղինակներից վճար չի գանձվում:

- Խմբագրական խորհուրդը իրեն իրավունք է վերապահում կրճատելու և խմբագրելու հոդվածները:

ПРАВИЛА ДЛЯ АВТОРОВ

Рукопись, а также сопроводительные документы могут быть поданы в редакцию «Армянский журнал судебной экспертизы и криминалистики» по электронной почте (info@nbe.am). Рукопись должна сопровождаться официальным направлением от учреждения, в котором выполнена работа, с указанием, что представленная работа не была ранее опубликована в других изданиях, подписана всеми авторами или одним из них, который берет на себя ответственность за переписку. Фамилию, имя, отчество автора, ответственного за переписку, а также его электронный адрес, контактный телефон и почтовый адрес следует указать в конце статьи. Следует учитывать, что рукопись перед направлением на рецензирование подлежит обязательной проверке с использованием программных средств антиплагиата на предмет выявления и исключения неправомерных заимствований.

Рукописи принимаются на армянском или русском или английском языках.

Статьи следует оформлять следующим образом:

- Для набора текста, формул и таблиц следует использовать редактор Microsoft Word для Windows. Параметры текстового редактора: все поля по 2 см; шрифт Times New Roman; название статьи, фамилия, имя, отчество автора/ов – размер 14; текст статьи – размер 12; место работы, город, страна – размер 12; межстрочный интервал – 1,5; выравнивание по ширине; абзацный отступ 1 см; ориентация листа – книжная.
- Вначале, на языке статьи, а также на английском языке указываются метаданные статьи в следующей последовательности: 1. Название статьи. 2. Фамилия, имя, отчество автора статьи. 3. Ученая степень, ученое звание, занимаемая должность. 4. Место работы. 5. Город, страна. 6. Рабочий адрес с почтовым индексом, контактный телефон. 7. Адрес электронной почты. Если авторов статьи несколько, то информация повторяется для каждого автора отдельно.
- Объем оригинальной статьи не должен превышать 15 страниц, обзорных статей – 20 страниц.
- Вначале Резюме на армянском или русском или английском языках (каждое объемом не более 250 слов) следует полностью повторить название статьи, фамилии и инициалы авторов (размер - 14). Резюме должно содержать в конце текста ключевые слова (3-7 слов, размер - 12).
- Все аббревиатуры при первом упоминании должны быть раскрыты, кроме общепринятых сокращений.
- Таблицы должны быть построены наглядно, иметь название, их заголовки должны точно соответствовать содержанию граф. Таблицы не должны дублировать цифровые данные приводимые в тексте. Вверху таблицы справа приводится номер, а ниже, по центру – название таблицы.
- Количество иллюстраций (графиков, диаграмм, схем, рисунков) не должно превышать семи. Каждый рисунок должен быть пронумерован. В тексте необходимо указать место рисунка и его порядковый номер. Графики не должны дублировать таблицы. Номер и название иллюстрации приводятся внизу.
- В списке литературы источники перечисляются в порядке их цитирования в тексте. Библиографические ссылки в тексте статьи даются в квадратных скобках, номерами в соответствии со списком литературы.
- Плата за публикацию статей с авторов не взимается.
- Редакция оставляет за собой право сокращать и редактировать статьи.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ - СОДЕРЖАНИЕ - CONTENT

ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ - ЕСТЕСТВЕННЫЕ НАУКИ - NATURAL SCIENCES

Новиков А.П., Савчук С.А., Ризванова Л.Н., Айгумов М.Ш., Гиль А.Ю.

ОБНАРУЖЕНИЕ НЕЙРОЛЕПТИКОВ И ДРУГИХ ЛЕКАРСТВЕННЫХ ПРЕПАРАТОВ, ПРИМЕНЯЕМЫХ В ПСИХИАТРИИ И НАРКОЛОГИИ, МЕТОДАМИ ВЭЖХ-МС/МС9

Позняк С.С., Степанюк М.А.

СПЕЦИФИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ПРОБОПОДГОТОВКИ ПРИ ИССЛЕДОВАНИИ ПИЩЕВЫХ ДОБАВОК В РАМКАХ СУДЕБНО-ХИМИЧЕСКИХ ЭКСПЕРТИЗ24

Urmantayev A.T.

DETECTION OF SYNTHETIC CANNABINOIDS IN URINE: MODERN ANALYTICAL METHODS AND LABORATORY PRACTICES32

Konishi R., Yamaoka J.

ENVIRONMENTAL ASPECTS OF PRODUCT IMPACT ON THE ENVIRONMENT WITHIN THE LIFE CYCLE FRAMEWORK46

ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ - ГУМАНИТАРНЫЕ НАУКИ - SOCIAL SCIENCES

Թորոսյան Ռ.Լ.

ՆՈՐԱԿԱՌՈՒՅՑ ՇԵՆՔԻ ՀԱՄԱՐ ՀԱՏԿԱՑՎԱԾ ՀՈՂԱՄԱՍԻ ՇՈՒԿԱՅԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔԻ ՊԱՐԶՈՒՄԸ ՄՆԱՅՈՐԴԱՅԻՆ ԵՂԱՆԱԿՈՎ՝ ԿԱՌՈՒՅՄԱՊԱՏՄԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԱՌԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐԱԳԱՅՈՒՄ.....55

Հակոբյան Ա.Ե.,

ՄՆԱՅՈՐԴԱՅԻՆ ՄԵԹՈԴԻ ԿԻՐԱՌՄԱՄԲ ԷԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ՇԱՐԺԻՉՈՎ ԱՇԽԱՏՈՂ ԱՎՏՈՏՐԱՆՍ-ՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԻՆ ՊԱՏՃԱՌՎԱԾ ՎՆԱՍԻ ՉԱՓԻ ՊԱՐԶՄԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐՆ ԱՊՐԱՆՔԱԳԻՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՇՐՋԱՆԱԿՈՒՄ.....64

Մամիկոնյան Կ.Հ., Գալստյան Է.Լ.

ԳՅՈՒՏԵՐԻ, ՀԱՅՏՆԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՆՄՈՒՇՆԵՐԻ՝ ՈՐՊԵՍ ՈՉ ՆՅՈՒԹԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԱՐԺԵՔՆԵՐԻ ՈՐՈՇՄԱՆ ԿԻՐԱՌԱԿԱՆ ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՅԵՐԸ.....71

Մամիկոնյան Կ.Հ., Սաֆարյան Ա.Գ.

ՀԱՐԿԵՐԻ ԱՆՀԱՎԱՔԱԳՐԵԼԻՈՒԹՅԱՆ ԽՆԴԻՐԸ ԵՎ ՀԱՐԿՄԱՆ ԴՐՈՒՅՔԱՉԱՓԵՐԻ ՀԱՎԱՍԱՐԱԿՇՈՒԹՅԱՆ 50% ՍԿՋՐՈՒՆՔԻ ԿԻՐԱՌՈՒՄԸ ՀՀ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ (ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՐԾԻՔ)84

Մելքոնյան Թ.Վ., Մոսիկյան Ա.Թ.

ԴԱՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԿԱՐԵՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆԸ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՎՍՏԱՀՈՒԹՅԱՆ, ԹԱՓԱՆՑԻԿՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԱՂՏԻՈՒԹՅԱՆ ՀԱՎԱՍԱՐԱԿՇՈՒՄԱՆ ԽՆԴԻՐԸ.....93

Боярина А.А.	
О НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКОМ ОБЕСПЕЧЕНИИ СУДЕБНО-ЭКСПЕРТНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В БЕЛАРУСИ.....	104
Исраелян Г. В.	
КРИМИНОЛОГИЧЕСКАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА И МЕРЫ ПРЕДУПРЕЖДЕНИЯ ПРЕСТУПЛЕНИЙ ПРОТИВ ЗАКОННОГО ОБОРОТА ОГНЕСТРЕЛЬНОГО ОРУЖИЯ В РЕСПУБЛИКЕ АРМЕНИЯ	111
Корневская Н.В.	
НЕРАЗРУШАЮЩИЕ МЕТОДЫ ТЕХНИКО-ТЕХНОЛОГИЧЕСКОГО ИССЛЕДОВАНИЯ И ИХ ПРИМЕНЕНИЕ ПРИ АТРИБУЦИИ ПРОИЗВЕДЕНИЙ ХУДОЖЕСТВЕННОЙ КЕРАМИКИ	121
Орехова Е.П	
ПРИНЦИПАЛЬНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ О СУДЕБНОЙ ЭКСПЕРТИЗЕ	130

ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ - ТЕХНИЧЕСКИЕ НАУКИ - TECHNICAL SCIENCES

Միրաքյան Ա.Ռ.	
RTC 360 ՄԱԿՆԻՇԻ ԼԱՁԵՐԱՅԻՆ ՍԿԱՆԵՐԻ ԿԻՐԱՌՄԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՇԻՆԱՐԱՐԱ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ	139
Цветкова А.Д.	
О ЦЕЛЕСООБРАЗНОСТИ НАЗНАЧЕНИЯ КОМПЬЮТЕРНО-ТЕХНИЧЕСКИХ ЭКСПЕРТИЗ ПО УГОЛОВНЫМ ДЕЛАМ	148
Saraiva A. , Fejes A., Devenson J. , Qocharyan V.	
IMPACT OF FACE MASKS ON ACOUSTIC PARAMETERS FOR FORENSIC SPEAKER RECOGNITION IN THE ARMENIAN LANGUAGE	155
ԿԱՆՈՆՆԵՐ ՀԵՂԻՆԱԿՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ	164
ПРАВИЛА ДЛЯ АВТОРОВ	165

**Հրատարակչական գործունեություն իրականացնող Հայաստանի Հանրապետության գիտությունների
ազգային ակադեմիայի «Փորձաքննությունների ազգային բյուրո» պետական ոչ առևտրային
կազմակերպություն**

Հասցեն՝ 0004, Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Ծովակալ Իսակովի պող. 24,
Գրանցման վկայականի համարը՝ 290.210.03130, տրված՝ 28 հոկտեմբերի 2004թ.
Էջերի քանակը՝ 168
Տպաքանակը՝ 300
Գինը՝ անվճար
Թողարկման տարեթիվը՝ 2025թ.
Համարի թողարկման պատասխանատու՝ Պատվական Ոսկանյան
Հերթական համարը՝ 14-րդ
Հանդեսի սույն համարը երաշխավորված է տպագրության Փորձաքննությունների ազգային բյուրոյի Գիտական
խորհրդի որոշման (25.09.2025թ-ի N 59 արձանագրություն) համաձայն:

**Осуществляющая издательскую деятельность государственная некоммерческая организация
«Национальное бюро экспертиз» Национальной академии наук Республики Армения**

Адрес: 0004, Республика Армения, г. Ереван, пр. Адмирала Исакова, 24
Номер свидетельства о регистрации: 290.210.03130 от 28 октября 2004 г.
Количество страниц: 168
Тираж: 300
Цена: бесплатно
Дата издания: 2025г.
Ответственный за выпуск номера: Восканян Патвакан Степанович
Очередной номер: 14-ый
Настоящий номер журнала рекомендован к печати постановлением Ученого совета Национального бюро
экспертиз (протокол N 59 от 25.09.2025г.).

**"National Bureau of Expertise" State Non-Profit Organization of the National Academy of Sciences of the
Republic of Armenia conducting publishing activity**

Address: 24, Admiral Isakov Ave. Yerevan, Republic of Armenia, 0004
Registration number: 290.210.03130, given: 28 October 2004
Number of pages: 168
Circulation: 300 copies
Price: free
Publication date: 2025
Responsible for the issue: Patvakan Voskanyan
The current number: 14th
This number of the journal is recommended for publication by the Decision of the Scientific Council of National
Bureau of Expertises (Protocol No. 59 from 25.09.2025).

**Հրատարակչություն
" ՎԻԷՍ ՊՐԻՆՏ " ՍՊԸ
Երևան, Մալաթիա Սերաստիա,
Շահումյան 16 փողոց, 104/14**
